

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 09-02-2012

Αριθ. Πρωτ: Γ/ΕΞ/454-1/09-02-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 19/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την Τρίτη 07.02.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με τα υπ' αρ. πρωτ. .../...01.2012 και .../...01.2012 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/454/23.01.2012 και Γ/ΕΙΣ/614/27.01.2012 αντίστοιχα) έγγραφα το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης διαβιβάζει την από 16.01.2012 αίτηση της Α και ρωτά για την νομιμότητα ικανοποίησης του αιτήματος. Συγκεκριμένα, με την προαναφερόμενη αίτησή της η Α, ζητεί να της χορηγηθεί πιστοποιητικό εξέτασης στα εξωτερικά ιατρεία του ως άνω Νοσοκομείου της Β προκειμένου να το προσκομίσει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης κατά τη συζήτηση της (υπ' αρ. .../2012 κατάθεσης δικογράφου) αίτησης του Εισαγγελέως Πρωτοδικών

Θεσσαλονίκης για την υποβολή της Β σε δικαστική συμπαράσταση. Στην προαναφερόμενη αίτηση του Εισαγγελέως Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης μνημονεύεται, μεταξύ άλλων, η υπ' αρ. πρωτ. .../..12.2011 βεβαίωση περίθαλψης της Β στο Θ.Χ.Π.Θ. «Ο Άγιος Παντελεήμων» με το ακόλουθο περιεχόμενο: «Βεβαιώνεται ότι όπως προκύπτει από τα μητρώα που τηρούνται στο Θ.Χ.Π. «Άγιος Παντελεήμων», η Β από τις ..2.1990 περιθάλπεται στο Θεραπευτήριό μας μέχρι σήμερα και είναι εν ζωή. Εκ παραδρομής όμως, το 2009 δηλώθηκε από υπάλληλο της υπηρεσίας μας ως αποβιώσασα στον Ο.Γ.Α. και έκτοτε έχει διακοπεί η συνταξιοδότησή της. Προκειμένου να αρχίσει η επανασυνταξιοδότησή της, σύμφωνα με τον Ο.Γ.Α., θα πρέπει να οριστεί από το συγγενικό της περιβάλλον ένας δικαστικός συμπαραστάτης, ο οποίος θα διαχειρίζεται τα χρήματά της». Στην προαναφερόμενη αίτηση του Εισαγγελέως Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης προτείνεται να διοριστεί τόσο ως προσωρινή όσο ως οριστική δικαστική συμπαραστάτης η Α. Η συζήτηση της αίτησης αυτής ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης έχει προσδιοριστεί για τις 16.02.2012.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και

ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για*

την ανακοίνωση πριν από αυτούς».

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, η Α, ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου,

σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να της χορηγηθούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) που αφορούν στην Β που τηρούνται στα αρχεία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης, ως υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ν.2472/1997). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην υποστήριξη της κατατεθείσας από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης αίτησης για την υποβολή της Β σε δικαστική συμπαράσταση. Ο προβαλλόμενος αυτός σκοπός επεξεργασίας είναι νόμιμος (άρ. 1667 παρ.1 ΑΚ) και συνάδει με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997. Η χορήγηση, ωστόσο, των παραπάνω στοιχείων στην Α, για την υποστήριξη της αίτησης του Εισαγγελέως Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης για την υποβολή της Β σε δικαστική συμπαράσταση παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και της προσφορότητας των δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 στοιχ. β' του ν.2472/1997. Και τούτο διότι, αφενός, την αίτηση για την υποβολή της Β σε δικαστική συμπαράσταση έχει καταθέσει ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, ο οποίος ως αιτών – διάδικος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο την προσκόμιση κάθε αναγκαίου στοιχείου για την υποστήριξη της αίτησης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΚΠολΔ. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστήριο υποχρεούται, καταρχήν, να έρθει σε επικοινωνία με τον συμπαραστατέο, ώστε να σχηματίσει άμεση αντίληψη για την κατάστασή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 804 παρ. 1 ΚΠολΔ. Αφετέρου, η κρίση για τον ορισμό της Α, που προτείνεται στην προαναφερόμενη αίτηση του Εισαγγελέως να οριστεί ως προσωρινή και οριστική δικαστική συμπαραστάτης της Β, ανήκει αποκλειστικά στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τα άρθρα 1669 επ. ΑΚ. Επιπλέον, στην κατατεθείσα αίτηση του Εισαγγελέως δεν αναφέρεται νοσηλεία της Β στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, καθώς η τελευταία – σύμφωνα πάντα με την αίτηση – διαμένει αδιάλειπτα από το 1990 μέχρι και σήμερα στο Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Θεσσαλονίκης «Άγιος Παντελεήμων».

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή δεν παρέχει – για τους λόγους που αναφέρονται στο ιστορικό της παρούσας – την άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης να χορηγήσει από τα τηρούμενα αρχεία το ιατρικό πιστοποιητικό σχετικά με την διαγνωσθείσα κατάσταση

της υγείας της Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου